

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Красилюк Леонід Іванович, Дехтяр Юрій Миколайович, Савчук Руслан Валерійович, Шостак Максим Володимирович, Виговська Надія Сергіївна РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ КЛІНІЧНОЇ КАФЕДРИ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	512
Краснікова Світлана Олександрівна, Заборовська Світлана Віталіївна ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	516
Лебедюк Михайло Миколайович, Ковтун Лариса Олександрівна, Ашаніна Ірина Володимирівна КУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ — ФУНДАМЕНТ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У МАЙБУТНЬОМУ	518
Лотиш Надія Григорівна, Кравченко Тетяна Юріївна, Копійка Ганна Кузьмівна, Васильченко Лілія Вікторівна ТАКСОНОМІЯ БЛУМА: ВИБІР АКТИВНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ.....	522
Мартинюк Олена Анатоліївна ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	525
Нагачевська Світлана Анатоліївна ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	529
Нетребчук Любов Миколаївна, Самойленко Тетяна Олександрівна ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	531

Красилюк Леонід Іванович,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри урології та нефрології

Дехтяр Юрій Миколайович,
доктор медичних наук, доцент,
професор кафедри урології та нефрології

Савчук Руслан Валерійович,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри урології та нефрології

Шостак Максим Володимирович,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри урології та нефрології

Виговська Надія Сергіївна,
здобувачка вищої освіти
за спеціальністю 222 «Медицина»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ КЛІНІЧНОЇ КАФЕДРИ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Одеський національний медичний університет

Сучасний етап суспільного розвитку вимагає від вищої медичної освіти переходу від її традиційної моделі до такої, що орієнтована на формування професіонала інноваційного типу, здатного швидко реагувати на виклики глобального світу [1]. Підвищення якості вищої освіти посідає протягом останніх років домінуюче місце у питаннях забезпечення конкурентоспроможності освітньої системи України і підготовки кадрів відповідної кваліфікації. Вплив інтеграційних процесів, зростаюча роль глобалізації викликають необхідність використання міжнародних освітніх стандартів і критеріїв оцінки якості у

сфері освіти. Водночас різниця у потенційних можливостях і ресурсному забезпеченні вищої школи України у порівнянні із розвиненими країнами не дозволяє говорити про рівноцінні підходи до питань підвищення якості освіти [2].

Для вирішення цієї нагальної та актуальної проблеми у вересні 2015 року створено Національне агентство з забезпечення якості вищої освіти, що заложило організаційне підґрунтя формуванню внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у вітчизняних закладах вищої освіти, основу створення академічної доброчесності. Проведення різноманітних освітніх заходів, симпозіумів, форумів також сприяє вирішенню цієї проблеми. За даними Річного звіту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2021 рік, серед десяти найпопулярніших спеціальностей, спеціальність 222 Медицина зайняла друге місце (63 тис. здобувачів), що склало 6,13 % від загальної кількості. Ці дані повторили минулорічну картину та підтверджують, як великий інтерес претендентів у здобутті цієї спеціальності, так і важливість трансформації вищої медичної освіти в сучасних умовах [3].

На нашу думку, культура якості у вищій медичній школі повинна ґрунтуватись на якості професійної, педагогічної, освітньої, інтелектуальної підготовці саме професорсько-викладацького складу. На безперервному підвищенні кваліфікації професорсько-викладацького складу шляхом стажування в інших лікувальних або науково-дослідних установах як в Україні, так і за кордоном; участі у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах не тільки у якості учасника, а переважно у якості доповідача, ментора, модератора [4]. Так усі співробітники кафедри урології та нефрології ОНМедУ є членами, як правило, більше двох професійних спілок України, та більше однієї професійної спілки за кордоном, активно приймають участь з доповіддю у провідних Європейських конференціях та конгресах, на різноманітних професійних платформах в Україні. Мають особисті контакти з провідними європейськими фахівцями, що дуже сприяє професійному росту, обміну думок, можливості користуватися самим сучасними науковими та лікувальними розробками.

Кілька років тому пандемія COVID-19 внесла великі корективи не тільки в життя населення всієї планети, зміну їх образу життя, укладу, звичок, виконання професійних обов'язків та інше, але й потребувала переформуватись до дистанційного виду навчання всім закладам ви-

щої освіти, в тому числі і медичним. Це потребувало використання різноманітних ІТ платформ: Moodle, Zoom, Google Meet, TeamViewer, Google Classroom, Skype та інших. В Одеському Національному медичному Університеті для формування єдиного освітнього процесу використовується платформа Microsoft Teams. Для організації дистанційного навчання треба використовувати його різноманітні форми, як: відкриті онлайн-курси, офлайн дистанційні курси, що містять наочні матеріали у вигляді презентацій, відеоуроків, лекційних матеріалів, практичних робіт, контрольних питань і тестів, а для клінічних кафедр — відео оперативних втручань, різних лікувальних методик, практичних навичок, обов'язково це має бути з покроковими коментарями у безпосередньому взаємозв'язку в теоретичними даними, відповідно до навчального плану. Дуже важливо викладачеві додавати до теми, що обговорюється, дані сучасних європейських і міжнародних рекомендацій, поточних метааналізів, нещодавно опублікованих статей, тез, тощо. Отже, одне з головних завдань використання дистанційних форм навчання — це вибір оптимального співвідношення найкращих здобутків наявної освітньої системи, сучасних інновацій педагогіки й інструментарію інформаційно-комунікаційних технологій [5].

Дуже важливо на клінічних кафедрах навчати студентів навичками комунікації лікаря з хворим. Цей процес розділяємо на три етапи: навички встановлення контакту, навички взаємодії з пацієнтом, навички завершення контакту. На першому етапі, для ефективного встановлення контакту, потрібно виконати наступне: привітання, самопрезентація, зоровий контакт, вибрати оптимальну для спілкування дистанцію та ввічливо звернутися до пацієнта. На основному, етапі взаємодії з пацієнтом, треба навчити студентів навичкам медичного інтерв'ю, роботі з запереченнями пацієнта, тактиці активного слухання пацієнта та, доступного для хворого, інформування про його стан, заплановані методи дослідження, лікування, тощо. В трикутнику викладач-студент-пацієнт, починаючи з взаємооцінювання, навчаємо студентів аналізу як власної теоретичної підготовки до заняття, так рівня своїх практичних компетентностей, а саме — рефлексії, як важливого психологічного механізму організації самоаналізу. Важливим аспектом у формуванні якісного освітнього процесу є формування мотивації навчальної діяльності студентів. Це є важливим як для вітчизняних, так і для іноземних здобувачів вищої медичної освіти. Швидше за все для закордонного студента це є і більш важчим, і важливішим, оскільки зміна

місця перебування, сім'ї, оточення, географічних та кліматичних особливостей, мовні проблеми, створюють додаткові труднощі у розкритті потенціалу студента, його здібностей, нюанси у комунікації між викладачем та студентом.

Отже, і в сучасних умовах, незважаючи на щодня виникаючі нові виклики та труднощі, спільні зусилля співробітників професорсько-викладацького складу, студентів вищого медичного навчального закладу мають бути направлені на забезпечення якості освітнього процесу, збільшення особистих вмінь, компетенцій та можливостей, на формування професіонала інноваційного типу.

Список літератури

1. Запорожан В. М., Кресюн В. Й., Рогачевський О. П., Чернецька О. В. Перспективи впровадження сучасних інновацій в освітню діяльність університету. *Медична освіта*. 2016. № 3. С. 73–77.

2. Лісова С. В. Проблема забезпечення якості вищої освіти з позицій системного підходу. Професійна педагогічна освіта: системні дослідження : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 160–172.

3. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2021 рік. <https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/02/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%822021.pdf>

4. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

5. Білаш В. П., Гринь В. Г., Гринь К. В. Тенденції й напрями в дистанційній освіті. Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю: тези (25 березня 2021 року), Полтава*. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/15429/1/2021_UMSA_konf_25.03_VHH.pdf